

Žáci devátých tříd po odevzdání zápisových lístků na střední školy

Studie Než zazvoní

30. května 2018

Studie o výběru střední školy

Tento dokument je veřejnou součástí širší dlouhodobé studie Než zazvoní, která mapuje proces rozhodování o výběru školy u žáků osmých a devátých tříd. Výsledky studie by měly sloužit především vedoucím pracovníkům středních škol k tomu, aby činili zodpovědná a efektivní rozhodnutí a výchovným poradcům základních škol pro zlepšení obrazu o žákovských preferencích. Posláním Než zazvoní je jim v tom pomáhat.

Hlavní zjištění

- ☉ U respondentů, kteří se rozhodovali mezi dvěma školami, převažovaly na přihlášce obory maturitní v 77,3 % u školy na prvním místě a v 72,5 % u školy na druhém místě. Respondenti, kteří se hlásí pouze na jednu školu naopak v 53,8 % případů zvolili učební obor. Data ukazují, že školy na druhém místě zpravidla nebývají záchrannými kruhy, a i na ně musí devátáci dělat státní přijímací zkoušky.
- ☉ Devátáci si v 55 % případů na prvním místě přihlášky zvolili školu, u které byli zcela rozhodnutí, že na ní chtějí studovat. Těch, kteří byli ve volbě školy na prvním místě spíše zdrženliví, bylo 36 %. Právě tato třetina zdrženlivých uchazečů může být jazýčkem na vahách úspěchu školy v počtu zápisových lístků – jedná se o množinu devátáků, kteří se snadno dají ovlivnit důslednou kampaní i po podání přihlášek.
- ☉ Čtvrtina dotazovaných si nakonec podala zápisový lístek na školu, kterou měla uvedenou na přihlášce jako školu druhé volby. V březnovém průzkumu tento krok avizovalo jen 15 % dotazovaných. Desetiprocentní podíl nerozhodnutých se tak přelil ke škole na druhém místě.
- ☉ Pouze 6,9 % respondentů se v prvním termínu přijímací zkoušky zdály lehké. Naopak 41,7 % devátáků je považovalo za spíše obtížné a 19,2 % dokonce za velmi obtížné. Druhý termín již respondenti považovali za méně stresující, přesto se test zdál lehký jen 10,7 % dotazovaných a naopak 53,2 % devátákům se zdál spíše či velmi obtížný.
- ☉ Nejčastěji zmiňovaným důvodem, který respondenty vedl ke konečnému rozhodnutí mezi školami, bylo budoucí uplatnění oboru. Pro devátáky je ale důležitá i pověst školy a dny otevřených dveří. Zkušenost, kterou si devátáci odnášejí ze dne otevřených dveří tak přetrvává i do finální fáze rozhodování mezi dvěma školami.
- ☉ Přestože jsou již ve většině případů odevzdány zápisové lístky, našlo se mezi respondenty 13,6 % devátáků, kteří připustili možnost, že v září nastoupí do jiné školy, než kam podali zápisový lístek. Existuje tak riziko, že škola může přijít až o téměř 14 % již zapsaných žáků.
- ☉ Z odpovědí respondentů vyplynulo, že k poděkování za zápisový lístek obdrželo 21,6 % dotazovaných pomocí dopisu, 13,1 % devátáků dostalo e-mail a 10,5 % pak děkovný telefonát. Více než 40 % dotazovaných však žádným způsobem kontaktováno nebylo. Udržení kontaktu s uchazečem je základním kamenem úspěchu v náborovém procesu, v ideálním případě by mělo dojít být poděkování nejen za obdržení zápisový lístek, ale i například za návštěvu dne otevřených dveří, povinností pro všechny střední školy.
- ☉ Devátáci by v 77,6 % případů uvítali akci pro budoucí žáky prvních ročníků. 59,4 % devátáků však vůbec netuší, zda jejich škola nějakou akci plánuje. Pokud škola podporuje seznámení budoucích spolužáků a snaží se o realizaci akcí na jejich podporu, měla by své budoucí žáky informovat – kontaktem s budoucími prváky se utužuje důvěrné pouto mezi žákem a školou. Školy by měly pamatovat na téměř 14 % devátáků, kteří stále ještě uvažují o změně školy i přes podání zápisového lístku.

Metodika

Studie byla provedena formou on-line dotazování žáků devátých ročníků. Participace na průzkumu byla nabídnuta náhodně vybraným základním školám z celé České republiky.

Výsledný vzorek po očištění dat činil 2231 respondentů. Do analýzy jsou zahrnuti pouze ti respondenti, kteří podali alespoň jednu přihlášku na střední školu nebo učiliště. Odpovědi ostatních nejsou relevantní cílům výzkumu, jelikož se rozhodli pracovat či zodpověděli jen málo nebo žádné otázky.

Mezi respondenty bylo 48,5 % dívek a 51,5 % chlapců. Sběr dat proběhl v období od 1. května do 20. května 2018.

Kontakt

Studii vypracovalo Než zazvoní, s.r.o., které se věnuje poradenství základním a středním školám.

Mgr. Ing. Richard Malovič, Ing. Mgr. Petr Soukeník, Mgr. Karel Komínek, Bc. Aneta Košíková

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

Kontakt pro média

Bc. Aneta Košíková

kosikova@nezzazvoni.cz

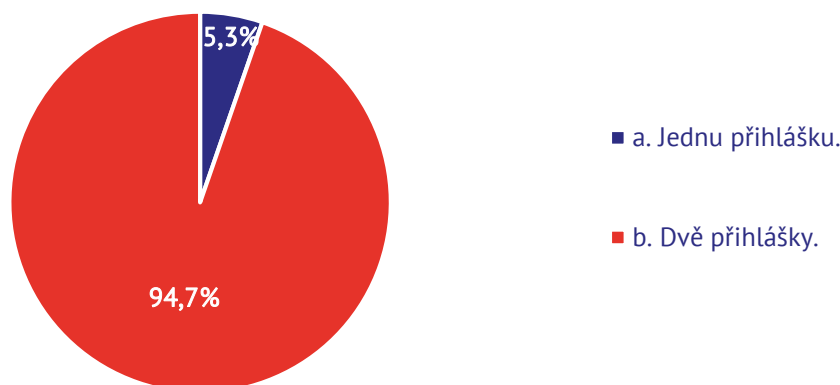
733 778 256

Odevzdání přihlášek

Do průzkumu bylo z celkového počtu 2339 respondentů zařazeno 2231 z nich – ti, kteří se rozhodli nepokračovat v dalším vzdělávání (4,7 %) byli vyřazeni. **Ti, kteří přihlášky podali**, byli následně dotazováni, zda podali jednu či dvě přihlášky. **94,7 %** dotazovaných podalo **dvě** přihlášky, naopak jen **5,3 %** respondentů podalo **jednu** přihlášku.

Graf č. 1: Podal/a jsi jednu nebo dvě přihlášky?

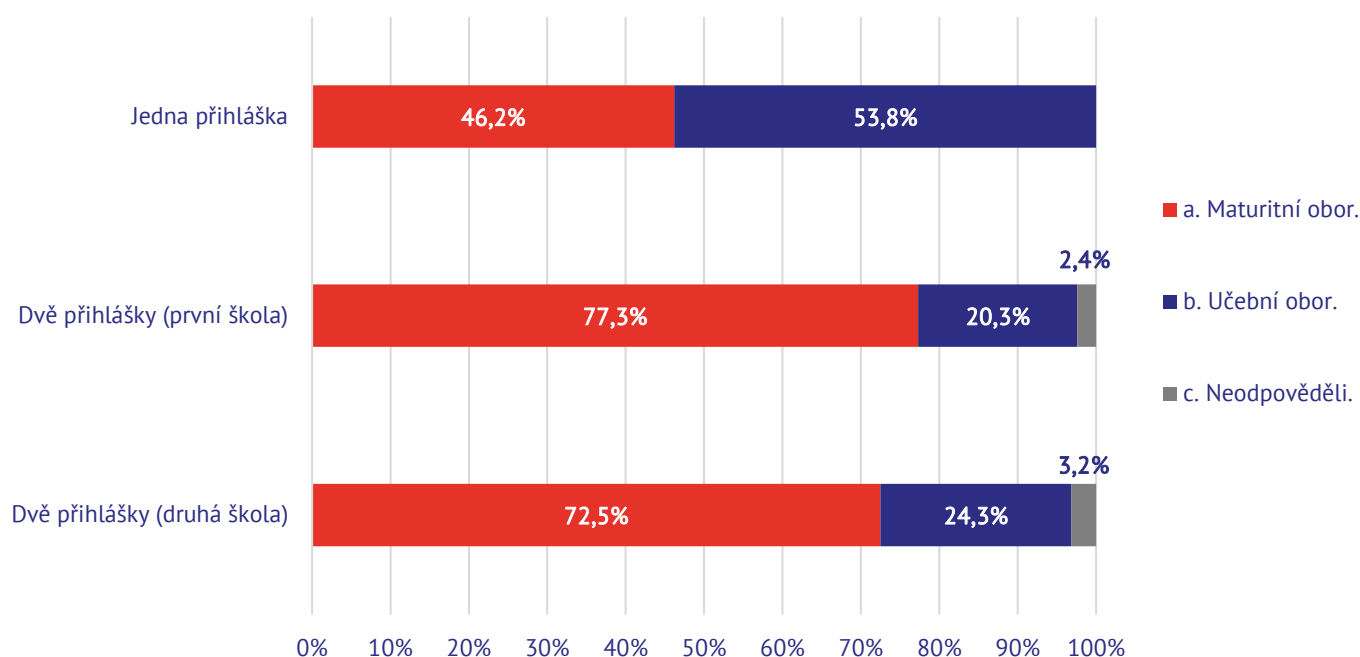
N = 2231

Ti, kteří odevzdali alespoň jednu přihlášku, byli následně tázáni, jak je ukončen obor, který na přihlášce zvolili. U respondentů, kteří se rozhodovali **mezi dvěma školami**, převažovaly obory maturitní v **77,3 %** u **první školy** a v **72,5 %** u **druhé školy**. Respondenti, kteří se hlásí pouze na **jednu školu** však v **53, %** případů zvolili učební obor. Tato data opět, jako v předchozích průzkumech, ukazují, že **školy na druhém místě zpravidla nebývají záchrannými kruhy**, a i na ně musí deváťáci dělat státní přijímací zkoušky. Druhým zjištěním, které z dat vyplývá, je **poměrně signifikantní podíl učebních oborů u respondentů s jednou přihláškou**, které i přes nižší podíl respondentů (156) poměrně vyčnívá.

Graf č. 2: Podal/a jsi přihlášku na maturitní či učební obor?

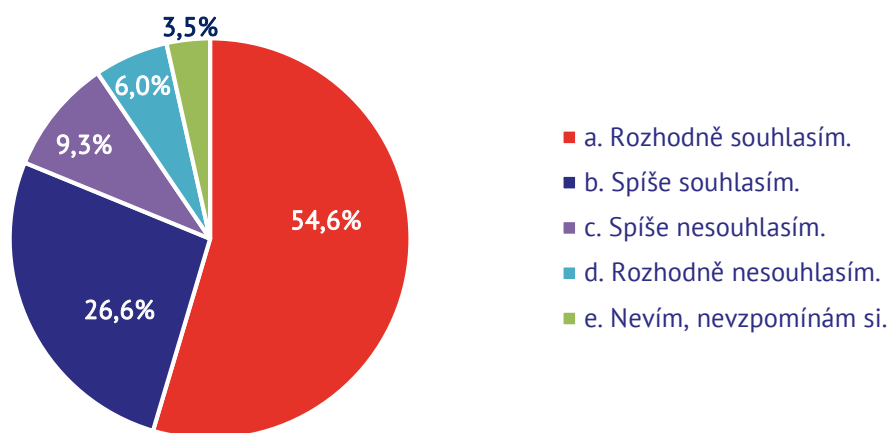
N = 2231

Devátáci se měli vyjádřit k výroku „*Na přihlášce jsem na prvním místě měl/a školu, o kterou jsem měl/a větší zájem.*“ na škále od *rozhodně souhlasím* do *rozhodně nesouhlasím*. Odpověď rozhodně souhlasím zvolilo **54,6 %** respondentů, spíše pak s výrokiem souhlasí **26,6 %** respondentů. Celkově **15,3 %** devátáků pak s výrokiem nesouhlasilo. Z výsledku se dá vyvodit, že dotazovaných **devátáků, kteří byli zcela přesvědčeni o tom, že chtějí studovat na škole, kterou měli na prvním místě, bylo jen lehce přes polovinou**. Odpověď spíše souhlasím a spíše nesouhlasím pak společně tvoří **36 %** podíl respondentů. Právě tato třetina zdrženlivých uchazečů může být jazýčkem na vahách úspěchu školy v počtu zápisových lístků – **jedná se o množinu devátáků, kteří se snadno dají ovlivnit důslednou kampaní i po podání přihlášek.**

Graf č. 3: Souhlasíš s výrokem: "Na přihlášce jsem na prvním místě měl/a školu, o kterou jsem měl/a větší zájem"?

N = 2231

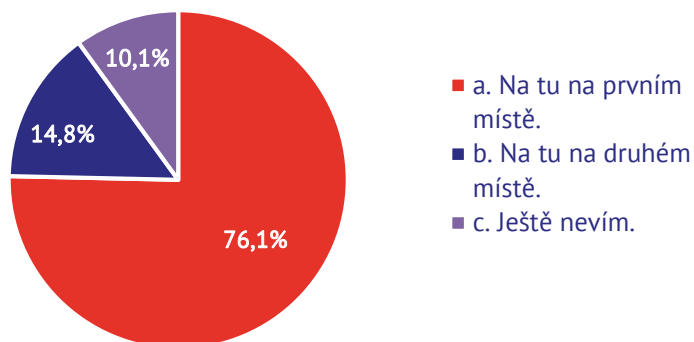

Devátáci v březnu 2018 v průzkumu Devátáci po přihláškách zodpovídali otázku, jakou ze škol by si v případě přijetí vybrali. **76,1 %** z nich mělo větší zájem o školu na **prvním místě** a **14,8 %** o **školu druhou**. **10,1 %** dotazovaných však **nebylo rozhodnuto**. Jak je vidět na grafu číslo 5, po podání zápisových lístků **tři čtvrtiny (74,4 %)** dotazovaných nakonec zápisový lístek opravdu podaly na školu na prvním místě a **25,6 %** devátáků pak z různých důvodů zvolilo školu na druhém místě. **Desetiprocentní podíl nerozhodnutých se tak přelil ke škole na druhém místě.**

Graf č. 4: Na kterou ze škol bys raději šel/šla?

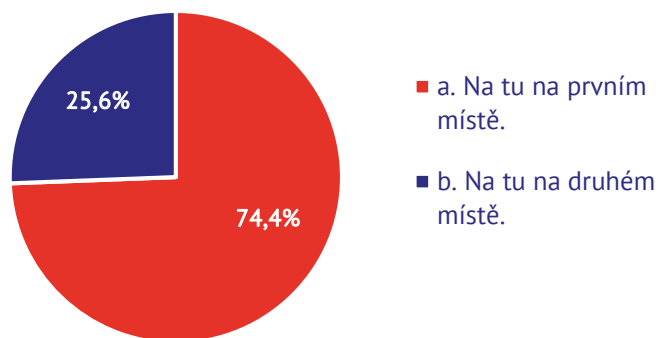
N = 1604

(březen 2018)

Graf č. 5: Na kterou ze škol jsi nakonec podal/a zápisový lístek?

N = 1788

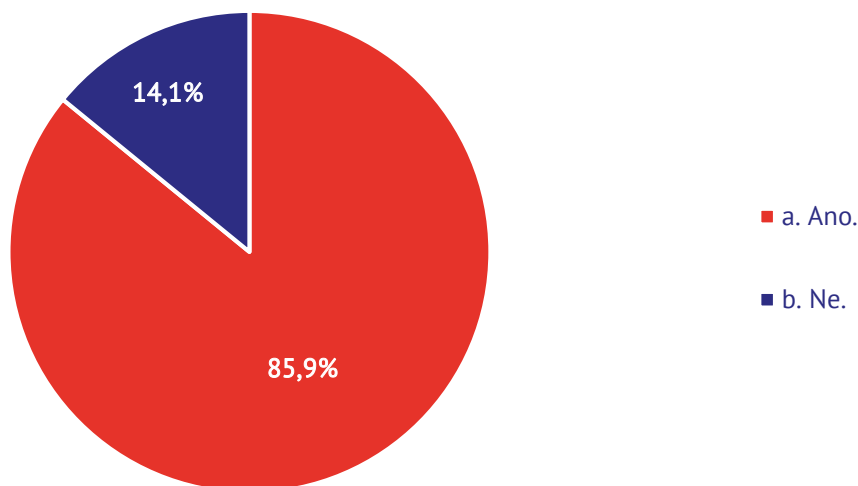
Přijímací zkoušky

S dotazovanými bylo v otázce přijímacích zkoušek z důvodu různého počtu přihlášek nutné pracovat ve dvou skupinách – ti kteří podali jednu přihlášku a ti kteří podali dvě přihlášky. V případě první skupiny bylo **85,9 % dotazovaných na střední školu přijato**.

Graf č. 6: Přijali tě na školu, na kterou jsi podal/a přihlášku?

Jedna přihláška

N = 156

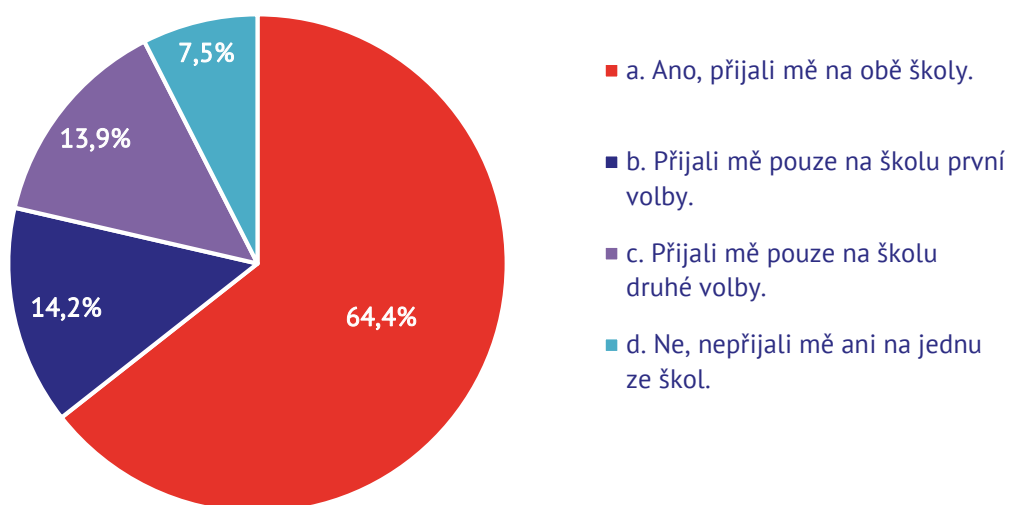

V případě dotazovaných, kteří podali přihlášky dvě, se na **obě střední školy dostaly téměř dvě třetiny dotazovaných (64,4 %)**. Na školu první volby bylo přijato dalších **14,2 %** dotazovaných a na školu druhé volbě **13,9 %** respondentů. Alespoň na jednu střední školu tak bylo přijato **92,5 %** dotazovaných – ještě vyšší podíl než u těch, kteří podali pouze jednu přihlášku.

Graf č. 7: Přijali tě na střední školu, kam jsi podal/a přihlášku?

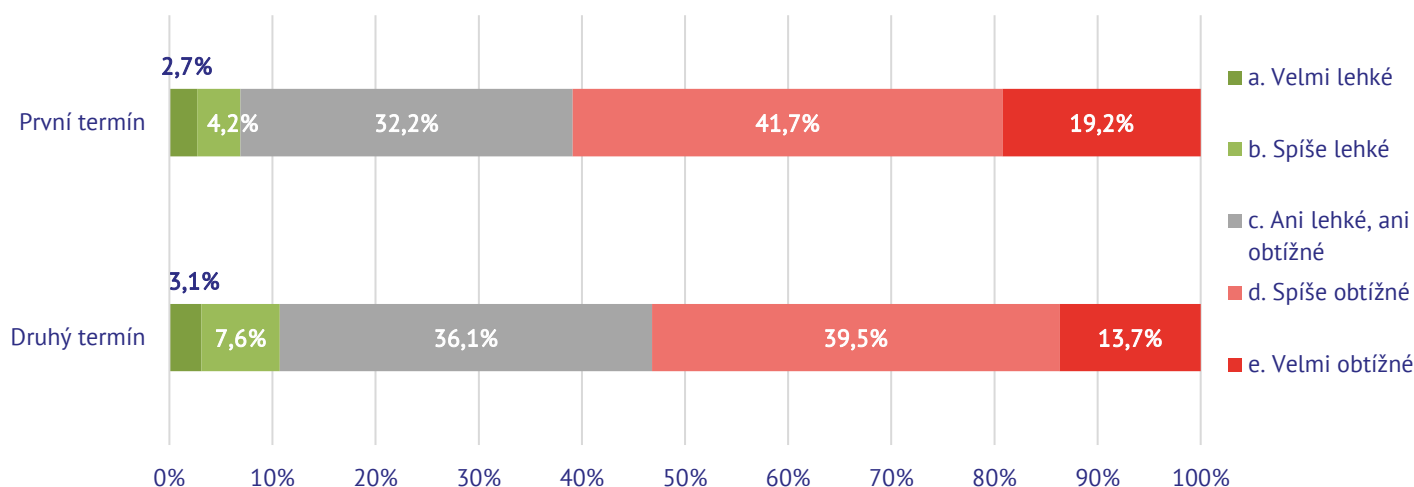
Dvě přihlášky

N = 2075

V následujícím grafu lze nalézt odpovědi respondenti na otázku o obtížnosti přijímacích zkoušek. Dotazováni byli pouze ti deváťáci, kteří uvedli, že podali přihlášku na maturitní obor. **Pouze 6,9 % respondentům se v prvním termínu přijímací zkoušky zdály lehké.** Naopak **41,7 %** deváťáků je považovalo za spíše obtížné a **19,2 %** dokonce za velmi obtížné. Druhý termín již respondenti považovali za méně stresující, přesto se test zdál lehký jen **10,7 %** dotazovaných a naopak **53,2 % deváťákům se zdál spíše či velmi obtížný.**

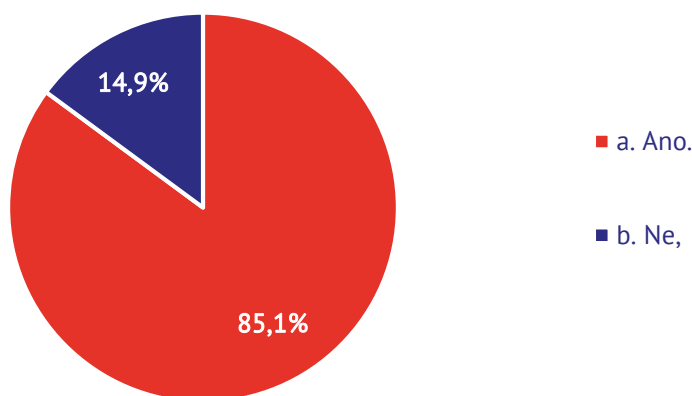
Graf č. 8: Jak obtížné se ti zdály přijímací zkoušky na střední školu?
N = 2231

Konečné rozhodnutí o volbě školy

V době realizace průzkumu mělo zápisový lístek podáno **85,1 %** dotazovaných respondentů. V následující části výzkumné zprávy se pracujeme pouze s odpověďmi již zapsaných respondentů.

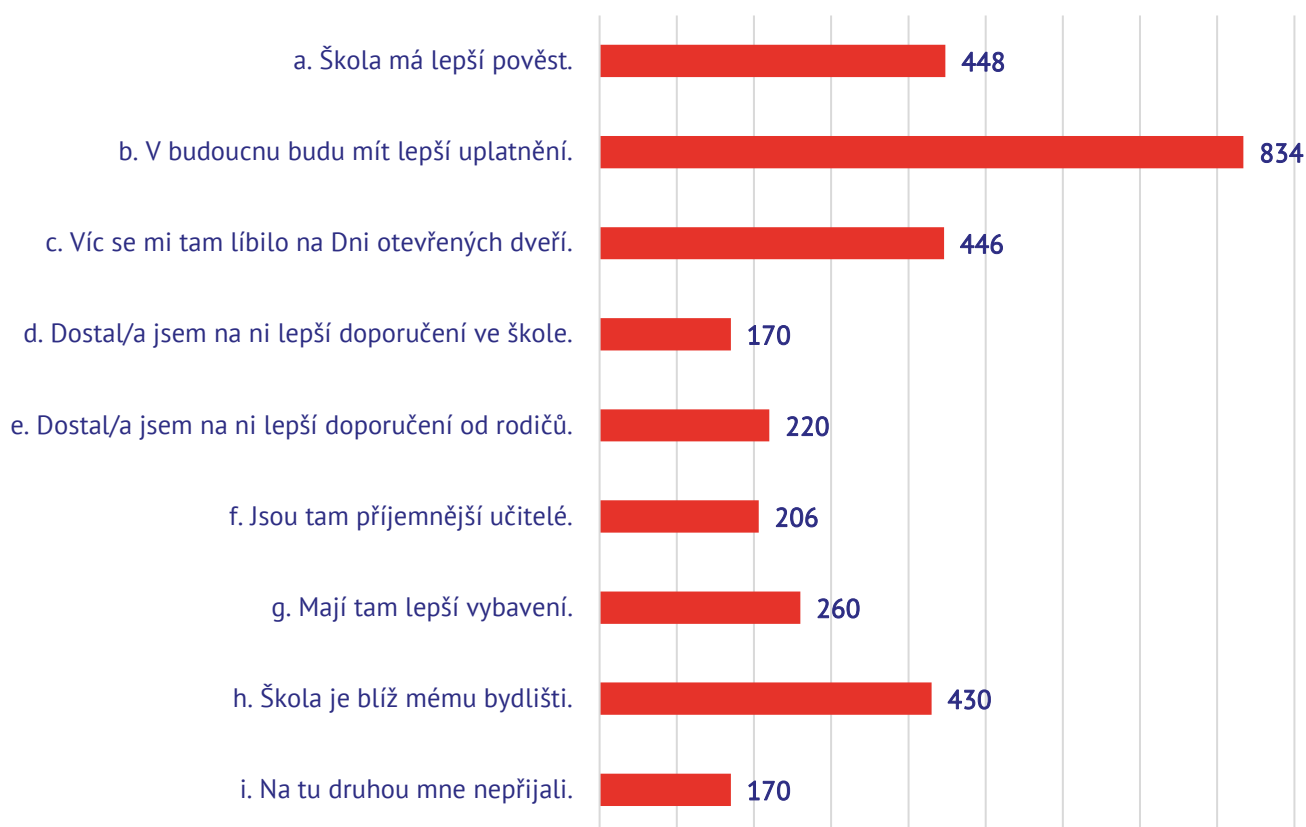
Graf č. 9: Podal/a jsi již zápisový lístek?
N = 2231

Úkolem devátáků v otázce představované následujícím grafem bylo vybrat tři důvody, které pro ně byly při konečném rozhodování mezi dvěma vybranými školami nejvíce klíčové. V grafu jsou znázorněny odpovědi v absolutních četnostech vyjadřující počet respondentů, kteří tuto možnost zvolili.

Nejčastěji zmiňovaným důvodem pro podání zápisového lístku bylo pro devátáky **uplatnění**, které jim absolvování vybraného oboru v budoucnu přinese. Tuto odpověď zvolilo **834 respondentů**. S velkým odstupem pak za uplatněním stojí tři další položky. **448 respondentům** pomohla v rozhodování **pověst školy**, **430 respondentů** se pak rozhodovalo dle **dostupnosti školy** k jejich domovu. Z pohledu náborových akcí je pak nejdůležitější **den otevřených dveří** – dobrý pocit z návštěvy školy byl rozhodujícím důvodem pro **446 dotazovaných devátáků**. **Zkušenost, kterou si devátáci odnášejí ze dne otevřených dveří však přetrvává i do finální fáze rozhodování mezi dvěma školami.**

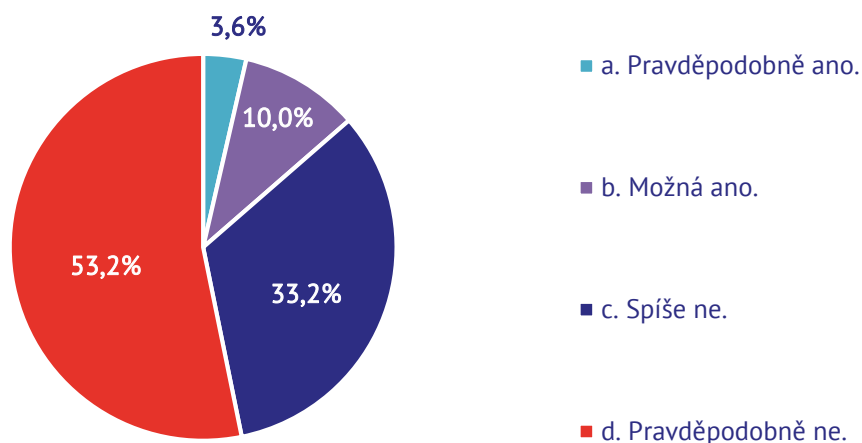
Graf č. 10: Jaký byl ten nejdůležitější důvod, proč jsi upřednostnil/a svoji budoucí střední školu?
N = 1898

Přestože jsou již ve většině případů odevzdány zápisové lístky, našlo se mezi respondenty **13,6 % devětáků, kteří připustili možnost, že v září nastoupí do jiné školy, než kam podali zápisový lístek.** Existuje tak **riziko, že škola může přijít až o téměř 14 % již zapsaných žáků.** Nejčastěji jako způsob, kterým by toho chtěli dosáhnout bylo využití práva odvolat se či možnost žádosti o přestup na jinou školu.

Graf č. 11: Je možné, že ještě změníš své rozhodnutí a nakonec budeš studovat na jiné škole, než tam, kde jsi podal/a zápisový lístek?

N = 1898

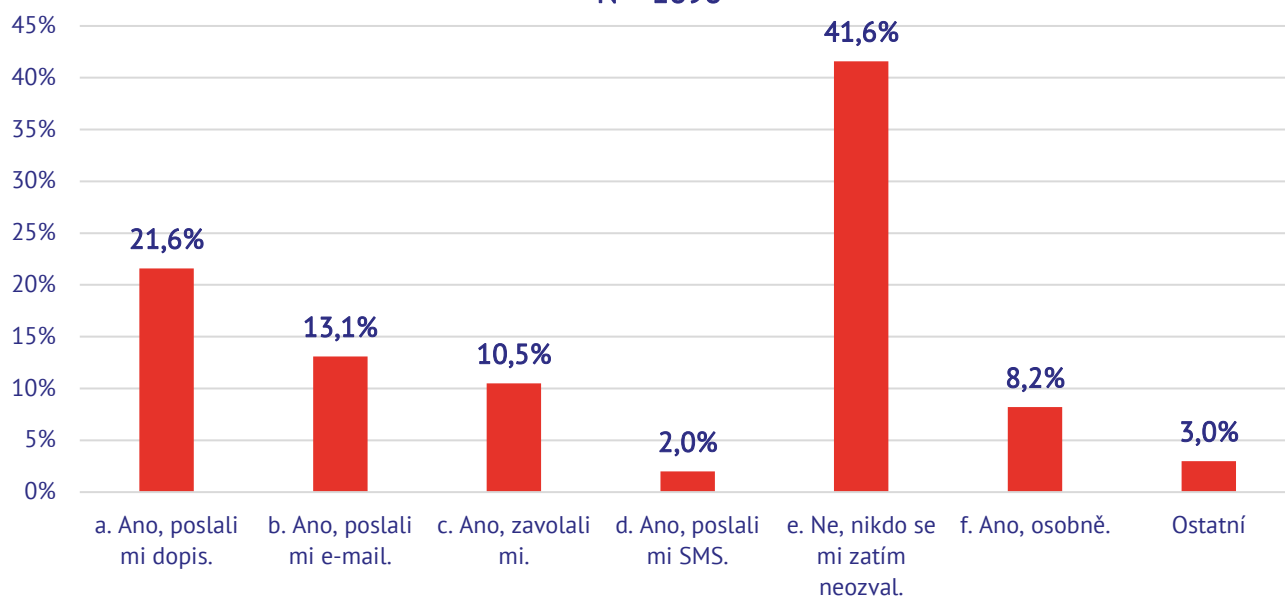

Udržení kontaktu se školou

Poslední část průzkumu byla věnována follow-up aktivitám – tedy činnostem, které školy vyvíjejí pro udržení kontaktu s uchazeči. Zatímco follow-up aktivity po odevzdání přihlášek či dni otevřených dveří bývají u středních škol spíše sporadické, podání zápisového lístku se setkává ze strany škol s větší odezvou. **21,6 %** dotazovaných devětáků obdrželo děkovný **dopis**, **13,1 %** devětáků dostalo **e-mail** s poděkováním a **10,5 %** pak děkovný **telefonát**. V možnosti Jiné devětáci uváděli především **ústní poděkování** při osobním předání zápisového lístku – ve výběru z možností tuto položku pak vybralo **8,2 %** dotazovaných.

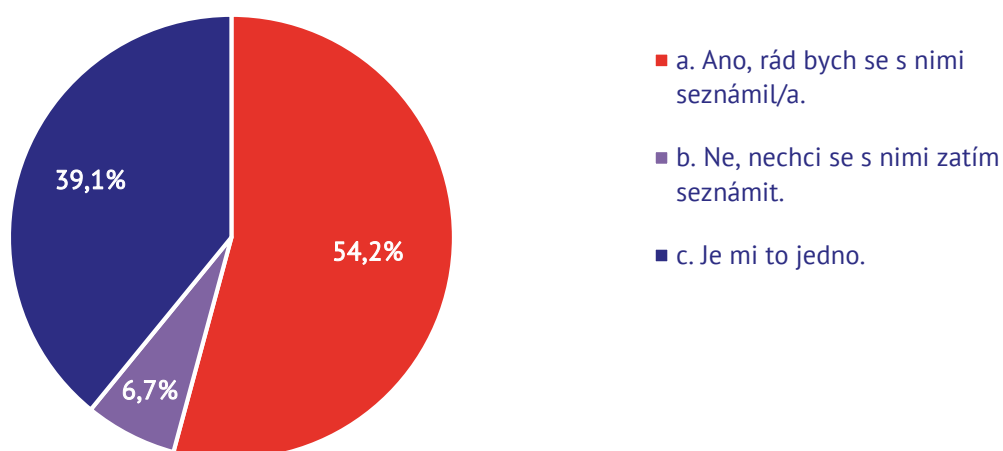
I po osobním kontaktu po odevzdání zápisového lístku by však měl následovat kontakt s budoucími prváky písemnou či telefonickou formou – jak již bylo výše zmíněno, **14 %** dotazovaných stále uvažuje o změně školy. Ztráta jednoho žáka z deseti se rovná ztrátě desítek tisíc korun každý rok. Follow-up aktivitami se tomuto riziku může škola bezpečně vyhnout. **Udržení kontaktu s uchazečem je základním kamenem úspěchu v náborovém procesu, v ideálním případě by mělo být poděkování nejen za obdržení zápisový lístek, ale i například za návštěvu dne otevřených dveří, povinností pro všechny střední školy.**

Graf č. 12: Poděkoval ti někdo z tvé budoucí školy za podání zápisového lístku?
N = 1898

Udržení kontaktu s uchazečem až do září nemusí být pouze formální a neosobní. **Devětáctí stojí o seznámení se svými budoucími spolužáky ještě před začátkem školního roku.** Velmi rádo by se s nimi seznámilo **54,2 %** dotázaných. Pouze **6,7 %** devětáctáků pak o seznámení nemá žádný zájem. Seznámení celé třídy ještě před zasednutím do lavic a vytvoření pout mezi spolužáky se v rámci follow-up aktivit může vyplatit.

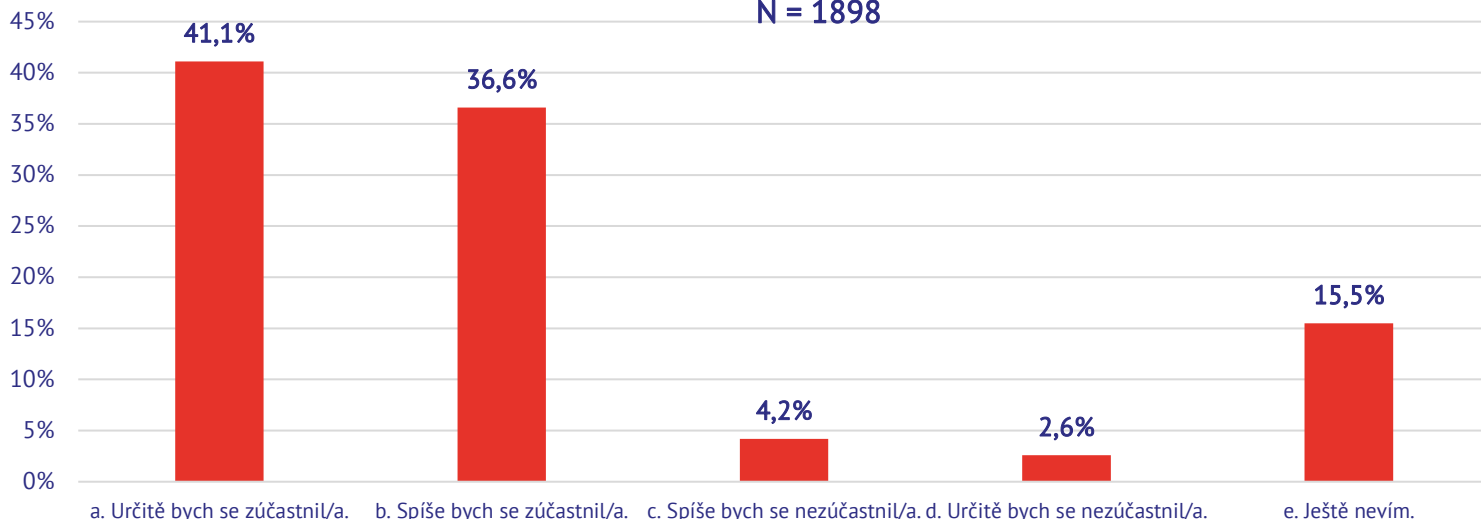
Graf č. 13: Chtěl/a by ses seznámit se svými budoucími spolužáky ještě před začátkem školního roku?
N = 1898

Devátáků jsme se v této souvislosti ptali i na to, zda by se akce pořádané školou zúčastnili, a následně i na to, jaký druh akce by to dle jejich názoru měl být. **Devátáci by akci pro budoucí devátáky uvítali v 77,6 % případů.** Nezájem o účast na akci pro budoucí prváky vyjádřilo pouze **6,8 %** dotazovaných, **15,5 %** by si pak muselo rozmyslet, zda se zúčastní. V otevřené otázce na druh akce, která by devátáky nejvíce lákala, se pak nejčastěji objevovaly různé variace na prosté setkání budoucích spolužáků ať již ve formě oslavy nebo sportovního dne či výletu. Velmi často se také objevoval tzv. adaptační výlet – ten se však většinou žáci zažijí až po zasednutí do lavic.

Graf č. 14: Měl/a bys zájem o účast na takové akci pro budoucí prváky?

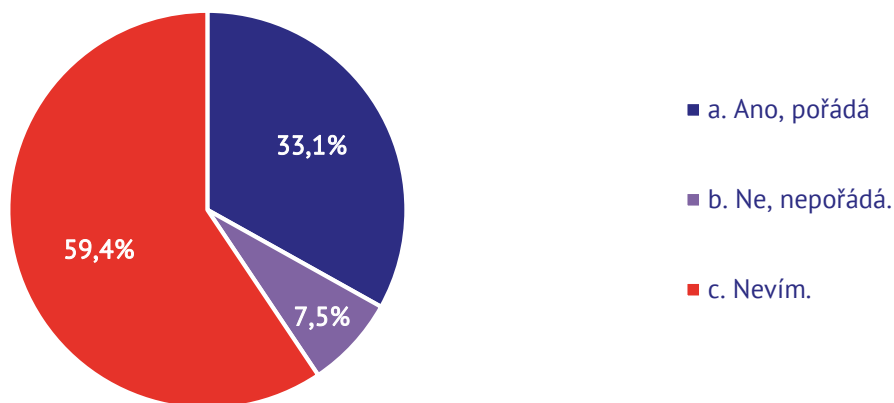
N = 1898

Zda škola akci pro budoucí žáky prvních ročníků pořádá, ví pouze třetina dotazovaných (33,1 %). Dalších **7,5 %** devátáků je přesvědčena o tom, že se na škole žádné akce pro budoucí žáky nepořádají. Poměrně vysoké procento (**59,4 %**) respondentů však **vůbec netuší**, zda jejich vybraná škola pro své žáky výlet či oslavu pořádá. Pokud škola podporuje seznámení budoucích spolužáků a snaží se o realizaci akcí na jejich podporu, měla by své budoucí žáky na tuto akci upozornit ještě před prázdninami – kontaktem s budoucími prváky se utužuje důvěrné pouto mezi žákem a školou. **Školy by měly pamatovat na téměř 14 % devátáků, kteří stále ještě uvažují o změně školy i přes podání zápisového lístku.**

Graf č. 15: Pořádá tvá vybraná střední škola nějakou akci pro budoucí prváky?

N = 1898

Další informace a pomoc s kampaní pro přijímací řízení

Neváhejte se na nás obrátit pro další informace o chování a rozhodování žáků osmých a devátých tříd, nebo pokud máte zájem o pomoc s marketingem a kampaněmi zaměřenými na získání většího počtu uchazečů a následně studentů ve vaší škole.

Navštivte náš web, kde najdete další studie. Pro informace o školení a termíny nejbližších školení se podívejte na www.nezzazvoni.cz/jak-pomahame/skoleni/.

Kontakt

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

O nás

Než zazvoní pomáhá ředitelům a dalším vedoucím pracovníkům základních a středních škol. Věnujeme se výzkumům a aplikaci marketingových poznatků do prostředí škol. Pomáháme s marketingem. **Od roku 2011 jsme proškolili a pomohli 685 pracovníkům z 249 základních a středních škol.**